

European Trade Union Confederation

ZSSS je članica EKS od leta 1999

Zveza Svobodnih Sindikatov Slovenije
Območna organizacija Podravja
2000 Maribor, Neratova ulica 4

telefon: (02) 234 83 02
telefaks: (02) 234 83 13
e-mail: tajnistvo@sindikatzsss-podravja.si
Spletna stran: www.sindikatzsss-podravja.si

TRR: SI56 0451 5000 0473 771
matična številka: 5923140
davčna številka: 30636736

Gregor Cerar, univ.dipl.prav.

Sekretar OO ZSSS Podravja

Pozdravljeni

Zaradi povečanega obsega dela oz.zaradi dopustov se mi je delovni dan podaljšal za dve uri,torej na 10 ur. Zanima pa me ali mi pripadata dve oziroma ena malica in kolikšen je odmor za malico ob 10-urniku? Zdi se mi čudno,da je vse enako kot,če bi delal osem ur, kot trdijo nadrejeni.

Že v naprej se Vam najlepše zahvaljujem,

Težko vam podam popolnoma konkreten odgovor na vaše vprašanje, saj ne vem, v kateri dejavnosti delate. Kolektivne pogodbe dejavnosti namreč urejajo zadeve o katerih sprašujete različno. Zato se bom v odgovoru skliceval na zakon in uredbo.

Razporejanje delovnega časa predstavlja način organiziranja delovnega procesa. Določilo o razporeditvi in pogojih za začasno prerazporeditev delovnega časa je obvezna sestavina pogodbe o zaposlitvi. S samim razporejanjem delovnega časa se posega v delavčeve pravice v zvezi z delovnim časom, odmori, počitki, ter tudi varnostjo in zdravjem pri delu in nenazadnje vpliva na usklajevanje poklicnega in družinskega življenja. Iz tega razloga ima delodajalec obveznost, da pred začetkom koledarskega in poslovnega leta določi raspored delovnega časa in o tem obvesti delavce in sindikate pri delodajalcu. V letnem rasporedu se praviloma konkretno določi vsaj število delovnih dni v tednu za delavce ter vrsta in oblika delovnega časa. (različno po dejavnostih) Letna razporeditev delovnega časa mora biti takšna, da delavcem zagotavlja polni delovni čas. (skupna delovna doba v koledarskem letu ne sme presegati 12 mesecev)

Zakon določa, da se delovni čas lahko razporeja enakomerno ali neenakomerno. Enakomerno razporejen polni delovni čas ne more biti razporejen na manj kot štiri dni v tednu. Kljub temu, da je letni raspored delovnega časa lahko v naprej določen, lahko pride do situacij, ko je potrebno delovni čas razporediti na drugačen način. Za čas trajanja takšnih situacij oziroma razlogov, se lahko torej delovni čas neenakomerno razporedi. Zakon ne konkretizira teh razlogov, zato so praviloma ti razlogi stvar ureditve v kolektivnih pogodbah. Praviloma pride do neenakomerne razporeditve delovnega časa iz tehničnih ali organizacijskih razlogov, kar v praksi pomeni, da je v nekaterih časovnih obdobjih delovni čas daljši od polnega, v drugih pa krajši. Vendar tudi v tem primeru delovni čas ne sme trajati več kot 56 ur na teden. Pri neenakomerno razporejenem delovnem času ter začasni prerazporeditvi delovnega časa morajo biti delavcem prav tako zagotovljene določene omejitve glede maksimalne dnevne in tedenske delovne obremenitve.

Prav tako je zaradi nepredvidenih potreb delovnega procesa delovni čas mogoče začasno prerazporediti. To za delavce pomeni, da se morajo temu ustrezno prilagoditi. Delodajalec je dolžan pisno obvestiti delavce o predvidenem trajanju začasne prerazporeditve najmanj en dan prej.

Delavec ima pravico do dnevnega počitka v trajanju najmanj 12 nepretrganih ur, in sicer v obdobju 24 ur. Počitek delavca mora torej med koncem delovnega časa in začetkom novega delovnega časa trajati najmanj 12 ur. Določbo je treba upoštevati tudi v primeru, ko je delavcu odrejeno opravljanje nadurnega dela. V primeru, ko se delavcu neenakomerno ali začasno prerazporedi delovni čas, ima delavec v skladu z zakonom zagotovljeno pravico do minimalno 11 ur nepretrganega počitka. Delavec tako pri neenakomerni razporeditvi delovnega časa ne sme dnevno delati več kot 13 ur.

Zakon določa, da se dolžina odmora v primeru neenakomerne razporeditve ali začasne prerazporeditve delovnega časa določi sorazmerno dolžini dnevnega delovnega časa. Gramatikalno bi torej lahko razlagali, da se v navedenih primerih dolžina odmora poveča. (primer: za 8 ur dela - 30 minut odmora, kar je 3,75 minute za uro. To pomeni dolžino odmora v primeru neenakomerne razporeditve ali začasne prerazporeditve delovnega časa za 10 ur dela – 37,5 minut odmora)

Govorimo torej o dveh zadevah, o pravici do dolžine odmora med delovnim časom in pravici do povračila stroškov za prehrano med delom.

Glede pravice do povračila stroškov za malico Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja določa maksimalno višino stroškov, ki se ne všttevajo v davčno osnovno. Povračila stroškov za prehrano med delom, ki se ne všttevajo v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, za vsak dan, ko je delojemalec na delu prisoten štiri ure ali več, do višine 6,12 eura. Če je delojemalec na delu prisoten deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom, v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja ne vštteva povračilo stroškov za prehrano med delom, do višine 0,76 eura za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu.

Kolektivne pogodbe dejavnosti določajo pravice do določenih prejemkov in v nekaterih primerih tudi višino teh prejemkov, ki pa so lahko nižje od višine v uredbi.

Gregor Cerar, univ.dipl.prav.